

8 augustus ... schilderijenwissel in Carolus

Het feest van Maria ten Hemelopneming komt in zicht. In verscheidene parochies worden voorbereidingen getroffen om de Moeder Gods extra in de schijnwerpers te plaatsen!

In de Sint Carolus Borromeuskerk gebeurt dit traditiegetrouw met een schilderijenwissel!
Meer nog, het gebeurt nog steeds zoals de Antwerpse Jezuïeten het in de 17de eeuw bedacht hebben.

Bezorgd om de lering van de toenmalige Antwerpenaren en het gebruik van aangepast didactisch materiaal, bestellen ze bij Pieter Paul Rubens, Cornelis Schut en Gerard Zeghers in totaal 4 altaarschilderijen van liefst 5,35 m hoog, zodat ze voor ieder die de kerk binnen treedt meteen dé aandachtstrekker zijn.

Bedoeling was ze beurtelings en rekening houdend met het liturgisch jaar aan de gelovigen te tonen om hen tot mediteren aan te zetten. Slim gezien, want als je jaar in jaar uit hetzelfde beeld voor je ziet, 'zie' je nog wel maar 'kijk' je misschien niet meer!

Zo schilderde Rubens de 'De wonderen van Ignatius van Loyola' en de 'De wonderen van Franciscus Xaverius' voor het hoofdaltaar.

Jammer genoeg werden ze na de opheffing van de orde in 1773 opgekocht door Keizerin Maria-Theresia en haar zoon Jozef II waardoor ze beide in Wenen terecht kwamen. Ze zijn daar vandaag nog blikvangers in het Kunsthistorisches Museum.

Maar de 'Kruisoprichting' van Gerard Zeghers en 'De Kroning van Maria' van Cornelis Schut zijn nog ter plekke.

In 1840 kwam er weer eentje bij! In opdracht van de aartsbroederschap van Onze-lieve-Vrouw van de Karmel schilderde G. Wappers voornoemde Maria. Zodanig kon ze mee in de beurtrol functioneren.

Het is dit laatste werk dat enkele dagen geleden, op 8 augustus, onder grote belangstelling werd verwisseld voor de Maria van C. Schut!

'Arbeiders' van dienst waren SCB-medewerkers Marc en Michiel en onze Topa-collega's Emile en Jeff. E.H. Mannaerts hield een geïnteresseerd oogje in het zeil en zorgde voor de nodige kwinkslagen. Fred gaf beneden een woordje uitleg.

Het schilderij werd uit zijn kader genomen, vastgehangen aan een kabel en met het katrolsysteem langzaam in de bak, verstopt achter het altaar, (waar voldoende plaats is voor 4 werken van dit formaat) neergelaten.

Eénmaal dit schilderij in de kelder verdwenen, zie je het podium dat eertijds gebruikt werd om bijbelse taferelen op te voeren, een kerststal op te stellen, enz... Multimedia van de 17de eeuw!

Het naar boven halen van het schilderij van C. Schut verliep in het begin wat moeizamer. Maar dank zij de alertheid van Emile, kon na grondig onderzoek, de hindernis, een losgeraakte plank, met wat gesjor overwonnen worden. Het meesterwerk werd onder applaus gehesen en vastgezet in het kader. Nu kan het in zijn volle schoonheid bewonderd worden!

Opdracht volbracht, iedereen tevreden een evenement meegemaakt te hebben dat uniek is in de wereld.

**De meest gestelde vraag achteraf was dan ook:
"Wanneer gebeurt het de volgende keer?"
Antwoord : "op Aswoensdag"!**

Dan komt voor de duur van de Vastentijd 'De Kruisoprichting' van G. Zegers naar boven!

Te noteren in je agenda!

Fred Dehoperé, tekst
Jan Vanes, foto's